HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a patra)

20 noiembrie 2017 *

„Membru al Parlamentului European – Refuz de punere la dispoziție a localurilor Parlamentului – Resortisanți ai unui stat terț – Refuz de acces în clădirile Parlamentului – Articolul 21 din Carta drepturilor fundamentale – Discriminare întemeiată pe originea etnică – Discriminare întemeiată pe cetățenie – Admisibilitate a unui motiv – Discriminare întemeiată pe opiniile politice”

În cauza T-618/15,

Udo Voigt, cu domiciliul în Bruxelles (Belgia), reprezentat de P. Richter, avocat,

reclamant,

împotriva

Parlamentului European, reprezentat de N. Görlitz, de S. Seyr și de M. Windisch, în calitate de agenți,

pârât,

având ca obiect o cerere întemeiată pe articolul 263 TFUE prin care se solicită anularea, pe de o parte, a deciziei Parlamentului din 9 iunie 2015 prin care s-a refuzat punerea la dispoziția reclamantului a unei săli pentru a găzdui o conferință de presă la 16 iunie 2015 și, pe de altă parte, a deciziei Parlamentului din 16 iunie 2015 prin care s-a refuzat unor resortisanți ruși accesul în localurile sale,

TRIBUNALUL (Camera a patra),

compus din domnii H. Kanninen, președinte, și L. Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín (raportor) și doamna I. Reine, judecători,

grefier: doamna S. Bukšek Tomac, administrator,

având în vedere faza scrisă a procedurii și în urma ședinței din 24 ianuarie 2017,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: germana.

Hotărâre

I. Istoricul cauzei

1 La alegerile din 25 mai 2014, reclamantul, domnul Udo Voigt, a fost ales deputat în Parlamentul European pe lista unui partid german, Nationaldemokratische Partei Deutschlands (NPD). De atunci, el își desfășoară activitatea în Parlament ca deputat neafiliat unui grup politic.

2 La 22 martie 2015, s-a ținut la Sankt Petersburg (Rusia) un forum politic intitulat „Forumul național rusesc”, la care reclamantul a fost invitat de partidul rusesc Rodina și la care au luat parte domnii Andrei Petrov, Fedor Biryukov și Alexander Sotnichenko, reclamanți în cauza înregistrată la grefa Tribunalului sub numărul T-452/15.

3 În continuarea acestui forum, un asistent al domnului Voigt, printr-un e-mail din 3 iunie 2015, a informat serviciul de presă al Parlamentului cu privire la intenția deputatului menționat de a organiza, la 16 iunie 2015, o conferință de presă intitulată „Acțiunile noastre pentru evitarea unui război rece și aprins în Europa” (denumită în continuare „conferința de presă”). Această conferință de presă trebuia să se desfășoare în prezența a șase participanți, și anume reclamantul, un deputat grec, doi foști deputați – unul italian, iar celălalt britanic –, precum și domnii Petrov și Biryukov, ambii resortisanți ruși și membri ai partidului rusesc Rodina. Asistentul reclamantului a solicitat ca, în acest scop, să i se pună acestuia la dispoziție o sală a Parlamentului și infrastructura de interpretare.

4 Tot în continuarea forumului intitulat „Forumul național rusesc”, la 9 iunie 2015, asistentul reclamantului a solicitat Direcției Generale (DG) Securitate a Parlamentului, responsabilă în materie de acreditare, eliberarea unor titluri de acces pentru 21 de persoane, dintre care 5 resortisanți ruși (denumiți în continuare „invitații ruși”), și anume domnii Petrov, Biryukov și Sotnichenko, precum și doamna E. N. și doamna P. E., pentru o a doua manifestație preconizată, respectiv o reuniune de lucru intitulată „Întâlnire pe tema cooperării europene”, planificată tot pentru 16 iunie 2015 (denumită în continuare „reuniunea de lucru”).

5 La aceeași dată, respectiv 9 iunie 2015, DG Securitate a confirmat, prin e-mail, primirea cererii de acreditare. Această confirmare de primire cuprindea un număr de referință care permitea retragerea titlurilor de acces la 16 iunie 2015 și era însoțită de o anexă care confirma că manifestația era compatibilă cu exigențele în materie de securitate, însă specifica totodată că organizatorul nu era scutit de procedura obișnuită de autorizare.

6 Tot la 9 iunie 2015, serviciul de presă l-a informat, prin e-mail, pe asistentul reclamantului că conducerea sa politică îi dăduse instrucțiuni în sensul de a nu pune la dispoziția acestuia echipamentele solicitate pentru conferința de presă (denumit în continuare „e-mailul serviciului de presă”). Acest e-mail făcea referire la restricțiile de acces impuse de instituție politicienilor și diplomaților ruși și la riscul ca prezența domnilor Petrov și Biryukov să perturbe activitățile instituției.

7 La 10 iunie 2015, Parlamentul a adoptat o rezoluție cu privire la situația relațiilor între Uniunea Europeană și Rusia [2015/2001 (INI)] (JO 2016, C 407, p. 35, denumită în continuare „rezoluția din 10 iunie 2015”), în discuție din 15 ianuarie 2015.

8 La 16 iunie 2015, asistentul reclamantului a retras titlurile de acces destinate invitaților acestuia la reuniunea de lucru. În cursul dimineții însă, Unitatea Acreditare a DG Securitate l-a informat pe acesta din urmă, prin e-mail, cu privire la faptul că, având în vedere lista de participanți la această ședință și în virtutea instrucțiunilor primite de la cabinetul președintelui Parlamentului, accesul în localurile instituției era refuzat celor cinci invitați ruși.

II. Procedura și concluziile părților

9 Prin cererea introductivă depusă la grefa Curții la 31 iulie 2015, reclamantul a introdus prezenta acțiune împotriva Parlamentului și a președintelui său.

10 Prin Ordonanța din 29 octombrie 2015, Voigt/Președintele Parlamentului și Parlamentul (C-425/15, nepublicată, EU:C:2015:741), Curtea a considerat că era vădit necompetentă să judece cauza și a trimis-o spre judecare la Tribunal în temeiul articolului 54 al doilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, cererea privind cheltuielile de judecată urmând să fie soluționată odată cu fondul.

11 Prin Ordonanța din 4 februarie 2016, Voigt/Parlamentul și președintele Parlamentului (T-618/15, nepublicată, EU:T:2016:72), Tribunalul a respins acțiunea în măsura în care era îndreptată împotriva președintelui Parlamentului.

12 La 23 mai 2016, reclamantul a depus o replică, iar la 4 iulie 2016, Parlamentul a depus o duplică.

13 În sfârșit, prin scrisoarea din 6 decembrie 2016, Tribunalul a notificat Parlamentului unele măsuri de organizare a procedurii, la care acesta a răspuns la 21 decembrie 2016.

14 Reclamantul solicită Tribunalului:

– anularea, pe de o parte, a deciziei Parlamentului din 9 iunie 2015 prin care i s-a refuzat punerea la dispoziție a unei săli pentru a găzdui o conferință de presă la 16 iunie 2015 (a se vedea punctul 6 de mai sus) și, pe de altă parte, a deciziei Parlamentului din 16 iunie 2015 prin care s-a refuzat invitaților săi ruși accesul în clădirile sale (a se vedea punctul 8 de mai sus) (denumite în continuare, împreună, „deciziile atacate”);

– obligarea Parlamentului la plata cheltuielilor de judecată.

15 În cererea introductivă, reclamantul solicită, în plus, Tribunalului să îi indice dacă consideră necesar ca el să prezinte argumente sau probe suplimentare în susținerea acțiunii formulate.

16 Parlamentul solicită Tribunalului:

– respingerea acțiunii ca vădit inadmisibilă;

– în subsidiar, respingerea acțiunii ca fiind în parte vădit inadmisibilă și în parte vădit nefondată;

– cu titlu încă mai subsidiar, respingerea acțiunii ca vădit neîntemeiată;

– obligarea reclamantului la plata cheltuielilor de judecată.

III. În drept

A. Cu privire la admisibilitate

1. Cu privire la calitatea procesuală activă a reclamantului

17 În actul său de sesizare a instanței, reclamantul expune că acțiunea sa trebuie privită ca fiind introdusă, cu titlu principal, în temeiul articolului 263 al treilea paragraf TFUE și, în subsidiar, în temeiul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE. Astfel, obiectivul articolului 263 al treilea paragraf TFUE ar

fi de a permite Curții de Conturi a Uniunii Europene, Băncii Centrale Europene (BCE) și Comitetului Regiunilor să își valorifice drepturile împotriva actelor celorlalte instituții, iar o asemenea posibilitate ar trebui *a fortiori* să fie recunoscută parlamentarilor, care ar beneficia de o legitimitate democratică superioară.

18 Întrebat în ședință dacă își menține pretenția ca litigiul să fie judecat în temeiul articolului 263 al treilea paragraf TFUE, reclamantul a răspuns că Curtea soluționase această chestiune prin Ordonanța din 29 octombrie 2015, Voigt/Președintele Parlamentului și Parlamentul (C-425/15, nepublicată, EU:C:2015:741), și că accepta această decizie. Prin urmare, este necesar să se considere că reclamantul a renunțat să se prevaleze de dispoziția menționată.

19 În orice caz, reclamantul are calitate procesuală activă în temeiul articolului 263 al patrulea paragraf TFUE, astfel cum admite și Parlamentul.

2. Cu privire la admisibilitatea cererii introductive

20 Parlamentul consideră că cererea introductivă nu este conformă cu articolul 76 litera (d) din Regulamentul de procedură al Tribunalului. Reclamantul ar da două obiecte acțiunii sale, și anume refuzul de a i se pune la dispoziție o sală pentru o conferință de presă și interdicția opusă invitaților săi ruși de a intra în clădirile Parlamentului. Cu toate acestea, dezvoltările cererii introductive ar fi ambigue, întrucât legătura motivelor cu una sau cu cealaltă dintre aceste decizii ar fi incertă.

21 În speță, reiese din concluziile cererii introductive că aceasta are ca obiect anularea a două decizii, și anume deciziile atacate.

22 Pe de altă parte, sub titlul I, „Încălcarea tratatelor”, din cererea introductivă, reclamantul a efectuat o distincție între o primă parte, consacrată „refuzului punerii la dispoziție a unei săli”, și o a doua parte, consacrată „interzicerii accesului opuse [invitaților] ruși”.

23 Astfel cum arată Parlamentul, dezvoltările care figurează în prima parte menționată mai sus fac aluzie atât la conferința de presă, cât și la reuniunea de lucru, în condițiile în care reiese din cele două decizii atacate că refuzul Parlamentului de a pune o sală la dispoziția reclamantului a privit numai conferința de presă și că utilizarea localurilor instituției pentru reuniunea de lucru nu a fost refuzată.

24 Trebuie amintit însă că un motiv poate fi interpretat prin raportare la conținutul său și poate fi admisibil dacă se degajă din cererea introductivă cu suficientă claritate (a se vedea în acest sens Ordonanța din 20 septembrie 2011, Land Wien/Comisia, T-267/10, nepublicată, EU:T:2011:499, punctul 18).

25 Or, faptul că prima parte din titlul I referitoare la „refuzul punerii la dispoziție a unei săli” de conferințe face aluzie la reuniunea de lucru se poate înțelege prin împrejurarea că, în a doua parte, consacrată „interzicerii accesului opuse [invitaților] ruși” care privește reuniunea respectivă, reclamantul face trimitere tocmai la „observațiile prezentate în [prima parte]”, astfel încât criticile care figurează în această primă parte sunt în fapt comune pentru cele două decizii atacate.

26 Parlamentul arată, pe de altă parte, că, în titlul II, „Abuz de putere”, din cererea introductivă, reclamantul nu a efectuat nicio distincție între deciziile atacate. Parlamentul consideră că acest titlu este ambiguu, întrucât reclamantul denunță în cuprinsul său caracterul șicanator al refuzului de acces și se referă la e-mailul serviciului de presă care nu privește decât refuzul de a pune o sală la dispoziția sa pentru a-și ține conferința de presă.

27 Reiese însă din dezvoltările care figurează în titlul II, „Abuz de putere”, că reclamantul înțelege să critice cele două decizii atacate, ceea ce justifică faptul că nu a operat în cuprinsul acestuia nicio distincție.

28 Având în vedere cele de mai sus, cererea introductivă nu poate fi considerată confuză și, prin urmare, inadmisibilă în ansamblul său.

29 În sfârșit, Parlamentul susține, în subsidiar, că, în cazul în care Tribunalul ar considera că acțiunea este admisibilă ca atare, anumite critici formulate de reclamant în cadrul motivelor sale sunt inadmisibile. Admisibilitatea acestor argumente va fi apreciată în cadrul examinării motivelor respective.

3. Cu privire la admisibilitatea replicii

30 În duplică, Parlamentul a exprimat îndoieli cu privire la admisibilitatea replicii. El pretinde că aceasta trebuie în mod normal să permită reclamantului să își precizeze poziția sau să își detalieze argumentația cu privire la o problemă importantă și de a răspunde la elementele noi apărute în memoriul în apărare. Or, în speță, în replică, reclamantul, pe de o parte, ar repeta elementele deja expuse în cererea sa introductivă și, pe de altă parte, ar formula argumente noi care nu au nicio legătură cu aceasta sau cu argumentele expuse în memoriul în apărare.

31 În această privință, în temeiul articolului 83 din Regulamentul de procedură, cererea introductivă poate fi completată cu o replică. În plus, din cuprinsul punctului 142 din Dispozițiile practice de punere în aplicare a regulamentului menționat reiese că, „[î]ntrucât cadrul și motivele sau criticile aflate în centrul litigiului au fost expuse […] în mod aprofundat în cererea introductivă […], finalitatea replicii […] este să permită reclamantului […] să își precizeze poziția sau să își detalieze argumentația cu privire la o problemă importantă și să răspundă la elementele noi apărute în memoriul în apărare”.

32 În speță, contrar celor susținute de Parlament, trebuie constatat că replica precizează, având în vedere memoriul în apărare, unele argumente prezentate în cererea introductivă. În plus, eventuala prezență, în replică, a unor critici noi lipsite de legătură cu actele de procedură anterioare nu poate conduce la inadmisibilitatea acestei replici în ansamblul său, ci ar putea cel mult să conducă la îndepărtarea criticilor respective, ceea ce va trebui verificat în cadrul examinării motivelor.

33 Prin urmare, trebuie să se considere că replica este admisibilă.

B. Cu privire la cererea reclamantului prin care solicită Tribunalului să îl invite, dacă este necesar, să prezinte argumente sau probe suplimentare

34 Trebuie amintit că, în temeiul articolului 76 literele (d) și (f) din Regulamentul de procedură, reclamantul are obligația să furnizeze o expunere a situației de fapt și a mijloacelor și să prezinte probele sau propunerea de probe încă de la depunerea cererii introductive. În plus, potrivit articolului 85 alineatele (2) și (3) din același regulament, părțile principale nu mai pot depune sau propune probe în sprijinul argumentației lor după primul schimb de memorii decât cu condiția ca întârzierea în depunerea sau în propunerea acestora să fie justificată.

35 Pe de altă parte, articolul 89 alineatul (3) din Regulamentul de procedură permite Tribunalului, prin intermediul măsurilor de organizare a procedurii, să solicite părților să se pronunțe mai în detaliu cu privire la anumite aspecte ale litigiului sau să prezinte orice înscrisuri sau mijloace materiale de probă referitoare la cauză. Cu toate acestea, decizia de a adopta asemenea măsuri ține de libera apreciere a Tribunalului (a se vedea în acest sens Ordonanța din 29 octombrie 2004, Ripa di Meana/Parlamentul, C-360/02 P, EU:C:2004:690, punctul 28).

36 Rezultă din aceste dispoziții că reclamantul nu are posibilitatea de a solicita de manieră generală Tribunalului să îl invite să prezinte argumente sau probe în susținerea acțiunii sale.

37 În orice caz, trebuie arătat că, în temeiul unor măsuri de organizare a procedurii, reclamantul a fost informat, prin scrisoarea din 6 decembrie 2016, că urma să fie invitat să reacționeze în ședință la argumentele pe care Parlamentul le va fi dezvoltat în răspuns la criticile întemeiate pe încălcarea principiului proporționalității, pe încălcarea principiului nediscriminării întemeiate pe opiniile politice și pe încălcarea principiului general al egalității.

C. Cu privire la fond

1. Observații introductive

a) Cu privire la motivul întemeiat pe încălcarea drepturilor reclamantului

38 Reclamantul susține, în introducerea părții din cererea introductivă consacrate „temeiniciei acțiunii”, că deciziile atacate „încalcă drepturile” de care dispune în calitate de deputat.

39 Presupunând că această afirmație constituie un motiv autonom, el trebuie declarat inadmisibil, astfel cum susține Parlamentul. Prin urmare, reclamantul nu a susținut un asemenea motiv în cererea introductivă, deși, în temeiul articolului 21 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și al articolului 76 litera (d) din Regulamentul de procedură, cererea introductivă trebuie să cuprindă, printre altele, o expunere sumară a motivelor invocate și trebuie deci să menționeze cel puțin sumar, dar suficient de clar principiile de drept care, în opinia reclamantului, au fost încălcate, precum și principalele elemente de fapt pe care se întemeiază criticile sale (a se vedea prin analogie Hotărârea din 15 decembrie 1999, Latino/Comisia, T-300/97, EU:T:1999:328, punctul 35). Astfel, doar enunțarea abstractă a unei critici nu răspunde cerințelor Statutului Curții de Justiție a Uniunii Europene și Regulamentului de procedură (a se vedea prin analogie Hotărârea din 11 martie 1999, Herold/Comisia, T-257/97, EU:T:1999:55, punctul 68, și Hotărârea din 11 septembrie 2014, Gold East Paper și Gold Huasheng Paper/Consiliul, T-443/11, EU:T:2014:774, punctul 66).

40 În orice ipoteză, în măsura în care afirmația în discuție nu ar constitui un motiv autonom, ci o observație preliminară care anunță motivul întemeiat pe „încălcarea tratatelor”, ea trebuie să fie considerată că se confundă cu acesta și se face trimitere la examinarea lui.

b) Cu privire la motivele întemeiate pe „încălcarea tratatelor” și pe un abuz de putere

41 În cererea introductivă, reclamantul invocă două motive, întemeiate, primul, pe „încălcarea tratatelor”, iar al doilea, pe un abuz de putere.

42 În temeiul articolului 263 al doilea paragraf TFUE, citit în lumina articolului 256 alineatul (1) primul paragraf din același tratat, Tribunalul este efectiv competent să se pronunțe asupra acțiunilor pentru încălcarea tratatelor.

43 Articolul 76 litera (d) din Regulamentul de procedură prevede însă că cererea de sesizare a instanței trebuie să cuprindă o expunere sumară a motivelor invocate. Potrivit unei jurisprudențe constante, în vederea garantării securității juridice și a bunei administrări a justiției, este necesar, printre altele, ca elementele esențiale de drept să reiasă cel puțin sumar, însă în mod coerent și comprehensibil, din textul cererii introductive înseși [Hotărârea din 29 septembrie 2016, Bach Flower Remedies/EUIPO – Durapharma (RESCUE), T-337/15, nepublicată, EU:T:2016:578, punctele 50 și 51]. De asemenea, deși reclamantul nu este ținut să indice explicit norma de drept specifică pe care își întemeiază critica,

această afirmație este valabilă cu condiția ca argumentația sa să fie suficient de clară pentru ca partea adversă și instanța Uniunii Europene să poată identifica fără dificultate această normă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 mai 2006, Galileo International Technology și alții/Comisia, T-279/03, EU:T:2006:121, punctul 47, și Hotărârea din 13 noiembrie 2008, SPM/Consiliul și Comisia, T-128/05, nepublicată, EU:T:2008:494, punctul 65).

44 Decurge din dispozițiile menționate mai sus că „încălcarea tratatelor” nu constituie decât un caz generic de posibilitate a formulării unei acțiuni în anulare pe care Tribunalul o poate judeca, însă ea nu poate constitui identificarea temeiului juridic al unui motiv (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 noiembrie 1997, Tremblay și alții/Comisia, T-224/95, EU:T:1997:187, punctele 80 și 81).

45 Este necesar deci să se analizeze dacă primul motiv se întemeiază pe un temei juridic mai precis decât simpla invocare a „încălcării tratatelor”.

46 În speță, din cuprinsul cererii introductive și al rezumatului anexat la aceasta, care poate fi luat în considerare pentru interpretarea cererii introductive (Hotărârea din 25 octombrie 2007, Komninou și alții/Comisia, C-167/06 P, nepublicată, EU:C:2007:633, punctele 25 și 26, și Hotărârea din 12 aprilie 2016, CP/Parlamentul, F-98/15, EU:F:2016:76, punctul 16), reiese că reclamantul își întemeiază în realitate primul motiv pe articolul 4 din Regulamentul privind reuniunile grupurilor politice, adoptată de Biroul Parlamentului la 4 iulie 2005 (denumit în continuare „regulamentul privind reuniunile grupurilor politice”), precum și pe încălcarea articolului 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”). În ceea ce privește motivul întemeiat pe încălcarea articolului 21 din cartă, el invocă mai precis o discriminare întemeiată pe originea etnică a invitaților săi ruși, precum și o încălcare a interdicției discriminării întemeiate pe cetățenia lor.

47 În replică, reclamantul pretinde în plus că refuzul de a-i lăsa pe invitații săi ruși să intre în Parlament a constituit o discriminare întemeiată pe opiniile lor politice. Tot în replică, el susține de asemenea că acest refuz este afectat de o încălcare a principiului general al egalității, întrucât persoanele respective ar fi fost tratate diferit față de alți vizitatori și invitați ai Parlamentului.

48 În sfârșit, atât cererea introductivă, cât și replica conțin aluzii la caracterul disproporționat al deciziei atacate, cu privire la care este necesar să se determine de la bun început dacă este sau nu este vorba despre un motiv autonom.

49 În această privință și contrar a ceea ce sugerează Parlamentul, deși principiul proporționalității are o existență autonomă, el poate în egală măsură să facă parte integrantă din principiile egalității de tratament și nediscriminării. Astfel, s-a statuat că principiile egalității de tratament și nediscriminării impun ca o diferență de tratament să fie justificată pe baza unui criteriu obiectiv și rezonabil, cu alte cuvinte ca ea să aibă legătură cu un scop admisibil din punct de vedere legal și ca această diferență să fie proporțională cu scopul urmărit prin tratamentul vizat (Hotărârea din 17 octombrie 2013, Schaible, C-101/12, EU:C:2013:661, punctul 77, Hotărârea din 23 martie 1994, Huet/Curtea de Conturi, T-8/93, EU:T:1994:35, punctul 45, și Hotărârea din 30 ianuarie 2003, C/Comisia, T-307/00, EU:T:2003:21, punctul 49).

50 În speță, în cererea introductivă, reclamantul și-a formulat afirmația cu privire la caracterul disproporționat al deciziei de refuz de punere la dispoziția sa a unei săli pentru conferința sa de presă ca fiind consecința criticii întemeiate pe încălcarea articolului 4 din regulamentul privind reuniunile grupurilor politice. În ședință, reclamantul a confirmat că cele două critici erau legate între ele. Tot în cererea introductivă, reclamantul a evocat caracterul disproporționat al deciziei de refuz de lăsare a invitaților săi ruși să intre în Parlament în prelungirea criticii sale întemeiate pe încălcarea interdicției oricărei discriminări întemeiate pe originea lor etnică sau pe cetățenia lor. În sfârșit, în replică, reclamantul s-a referit la principiul proporționalității în cadrul argumentației sale referitoare la

încălcarea interdicției discriminării întemeiate pe opiniile politice și la încălcarea principiului general al egalității. Trebuie să se considere deci că afirmația cu privire la caracterul disproporționat al deciziilor atacate nu constituie un motiv distinct.

51 Având în vedere tot ceea ce precedă, este necesar prin urmare să se examineze:

– în primul rând, în ceea ce privește refuzul de a se pune la dispoziția reclamantului o sală pentru organizarea unei conferințe de presă, motivul întemeiat pe încălcarea articolului 4 din regulamentul privind reuniunile grupurilor politice;

– în al doilea rând, în ceea ce privește refuzul de a lăsa invitații ruși să intre în Parlament:

  – trimiterea la motivul întemeiat pe încălcarea articolului 4 din regulamentul privind reuniunile grupurilor politice;

  – motivul întemeiat pe încălcarea articolului 21 din cartă, întrucât acest refuz ar fi afectat de o discriminare întemeiată pe originea etnică a persoanelor interesate sau pe cetățenia lor;

  – motivul întemeiat, pe de o parte, pe articolul 21 alineatul (1) din cartă, întrucât acest refuz ar fi afectat de o discriminare întemeiată pe opiniile politice ale invitaților ruși și, pe de altă parte, pe încălcarea principiului general al egalității;

– în al treilea rând și în ceea ce privește ambele decizii atacate, motivul întemeiat pe un abuz de putere.

2. Cu privire la motivul îndreptat exclusiv împotriva refuzului de a se pune la dispoziția reclamantului o sală pentru organizarea unei conferințe de presă

52 Reclamantul pretinde că, în temeiul articolului 4 alineatul (1) din regulamentul privind reuniunile grupurilor politice, deputații neafiliați au dreptul de a utiliza localurile instituției pentru organizarea de conferințe de presă în limita capacităților disponibile și în măsura în care punerea la dispoziție a acestor localuri nu prezintă un risc pentru desfășurarea normală a lucrărilor adunării. Pe de altă parte, articolul 8 din același regulament ar permite în mod expres deputaților să invite terți, precum jurnaliști, la reuniunile lor. Or, Parlamentul nu ar susține că, la 16 iunie 2015, capacitățile de primire ar fi fost epuizate. În plus, ar fi exclus ca o conferință de presă să fie de natură să perturbe activitatea parlamentară, iar aceasta cu atât mai mult cu cât reclamantul organizase deja evenimente similare fără ca ele să pună probleme. În sfârșit, nu ar reieși că prezența domnilor Petrov și Biryukov ar fi putut afecta funcționarea Parlamentului, astfel cum a susținut acesta în e-mailul serviciului de presă.

53 Reclamantul susține, în consecință, că, în absența unui motiv obiectiv susceptibil să justifice refuzul de a i se pune la dispoziție o sală, acest refuz ar fi disproporționat și ar încălca drepturile pe care le deține în calitate de deputat, întrucât nu a putut să comunice în legătură cu activitatea sa parlamentară și, în special, să explice cetățenilor europeni motivul pentru care rezoluția din 10 iunie 2015 ar fi prezentat în mod greșit forumul intitulat „Forumul național rusesc”, organizat la Sankt Petersburg la 22 martie 2015.

54 Parlamentul contestă aceste argumente și susține că motivul nu este întemeiat.

55 Din economia regulamentului privind reuniunile grupurilor politice, astfel cum rezultă din titlul său și din articolul 1 alineatul (1) din acesta, reiese că acest regulament reglementează modul în care „[s]ecretariatul general al [Parlamentului] își aduce concursul la organizarea reuniunilor grupurilor

politice și contribuie la buna desfășurare a acestora”. Astfel, regulamentul menționat stabilește, printre altele, modalitățile de utilizare a sălilor Parlamentului de către grupurile politice și de către organele lor.

56 Articolul 8 din regulamentul privind reuniunile grupurilor politice prevede în esență că grupurile politice au posibilitatea de a invita terți la reuniunile lor.

57 În temeiul articolului 4 alineatul (1) din regulamentul privind reuniunile grupurilor politice, „[î]n cadrul activității lor parlamentare, deputații neafiliați pot beneficia” de asemenea de sălile Parlamentului. Având în vedere această dispoziție și posibilitatea deputaților neafiliați de a se reuni, deși nu constituie un grup parlamentar, acest regulament reglementează și modul în care Secretariatul General al Parlamentului își aduce concursul la organizarea reuniunilor în care se întrunesc aceștia. Potrivit articolului 4 alineatul (2) din regulamentul menționat, cererile deputaților neafiliați prin care solicită să dispună de o sală de ședințe „trebuie să fie introduse de organul coordonator al deputaților neafiliați”, care este un dispozitiv administrativ prin intermediul căruia acești deputați pot accede la anumite facilități care sunt în principiu rezervate grupurilor.

58 Pe de altă parte, din răspunsurile Parlamentului la măsurile de organizare a procedurii pe care Tribunalul i le-a adresat reiese că conferințele de presă organizate de deputați fac obiectul unei reglementări distincte, și anume „regulamentul privind buna utilizare a sălii de conferințe de presă a Parlamentului European”, adoptată de Biroul Parlamentului la 22 octombrie 2007.

59 Decurge din ceea ce precedă că, chiar dacă regulamentul privind reuniunile grupurilor politice permite acestor grupuri să invite terți la reuniunile lor, ea nu are ca obiect să reglementeze punerea la dispoziție a sălilor pentru organizarea de conferințe de presă, *a fortiori* la inițiativa individuală a unui deputat.

60 Această interpretare este confirmată de faptul că reclamantul însuși nu și-a introdus cererea de punere la dispoziție a unei săli pentru organizarea conferinței sale de presă în temeiul articolului 4 alineatul (2) din regulamentul privind reuniunile grupurilor politice, întrucât a adresat direct această cerere Unității Presă a Parlamentului fără să treacă prin intermediul organului coordonator al deputaților neafiliați.

61 Prin urmare, critica întemeiată pe articolul 4 din regulamentul privind reuniunile grupurilor politice trebuie să fie respinsă fără să fie necesar să se analizeze dacă, în cadrul aplicării acestei dispoziții, refuzul Parlamentului se putea justifica prin lipsa de disponibilități sau prin riscul de perturbare a lucrărilor instituției sau dacă acest refuz era disproporționat.

62 În orice caz, chiar dacă, contrar celor constatate la punctul 50 de mai sus, critica întemeiată pe caracterul disproporționat al refuzului de punere a unei săli la dispoziția reclamantului pentru organizarea unei conferințe de presă ar trebui citită în sensul că este distinctă de motivul întemeiat pe articolul 4 din regulamentul privind reuniunile grupurilor politice, această critică ar trebui oricum respinsă.

63 Astfel, în e-mailul serviciului de presă, Parlamentul a justificat refuzul de a pune o sală la dispoziția reclamantului pentru a-și organiza conferința de presă având în vedere, printre altele, riscul ca prezența domnilor Petrov și Biryukov să perturbe activitățile instituției. Or, reclamantul se limitează să conteste existența unui asemenea risc fără a furniza un argument convingător. În această privință, împrejurarea că reclamantul ar fi organizat deja, în trecut, conferințe de presă și reuniuni de lucru este lipsită de relevanță în condițiile în care el nu pretinde că aceste manifestații s-au desfășurat, după autorizarea Parlamentului, cu participarea unor invitați ruși și în circumstanțe comparabile cu cele din speță. În plus, din cuprinsul punctelor 119-122 de mai jos reiese că Parlamentul nu a încălcat principiul proporționalității în speță.

3. Cu privire la motivele îndreptate exclusiv împotriva refuzului de a lăsa invitații ruși să intre în Parlament

a) Asupra motivului întemeiat pe trimiterea la motivul întemeiat pe încălcarea articolului 4 din regulamentul privind reuniunile grupurilor politice

64 Reclamantul arată că refuzul de a lăsa invitații ruși să intre în Parlament „se dovedește incompatibil cu dreptul primar” pentru motivele deja enunțate împotriva refuzului de punere la dispoziția sa a unei săli de conferințe.

65 Parlamentul contestă admisibilitatea acestei critici pentru motivul că reclamantul nu precizează în ce ar consta această încălcare.

66 La lectura cererii introductive, trebuie să se înțeleagă afirmația reclamantului în sensul că argumentele, formulate împotriva refuzului de punere la dispoziția sa a unei săli de conferințe de presă, întemeiate pe încălcarea articolului 4 din regulamentul privind reuniunile grupurilor politice și, dacă este cazul, pe caracterul disproporționat al acestei măsuri ar fi pertinente și împotriva refuzului de a lăsa invitații ruși să intre în Parlament.

67 Această critică, chiar dacă s-ar presupune că ar fi admisibilă, trebuie oricum să fie respinsă pentru motivele expuse la punctele 55-63 de mai sus.

68 Respingerea criticii întemeiate pe articolul 4 din regulamentul privind reuniunile grupurilor politice se impune cu atât mai mult în acest caz cu cât, chiar dacă s-ar presupune că această dispoziție este aplicabilă, utilizarea sălilor Parlamentului pentru organizarea reuniunii de lucru nu a fost refuzată ca atare reclamantului, doar accesul invitaților ruși în clădirile instituției fiind aici în discuție.

b) Asupra motivului întemeiat pe încălcarea articolului 21 din cartă, întrucât refuzul de a lăsa invitații ruși să intre în Parlament ar fi afectat de o discriminare întemeiată pe originea lor etnică sau pe cetățenia lor

69 Reclamantul pretinde că invitații săi ruși nu prezentau niciun risc pentru desfășurarea normală a activității Parlamentului sau pentru securitatea acestuia. În absența unui motiv obiectiv, refuzul de a-i lăsa să intre în clădirile instituției ar fi afectat de o discriminare întemeiată pe cetățenia lor sau pe originea lor etnică și ar încălca, în consecință, articolul 21 din cartă. În plus, chiar dacă s-ar presupune că anumiți resortisanți ruși ar fi prezentat efectiv un risc pentru buna funcționare a Parlamentului, ar fi fost suficient ca interdicția de acces să se limiteze la aceștia.

70 Parlamentul contestă că reclamantul poate invoca o încălcare a interdicției discriminării întemeiate pe originea etnică sau pe cetățenie ale cărei victime ar fi fost terți, și anume invitații săi ruși, și consideră în orice caz că motivul este lipsit de temei.

1) Cu privire la admisibilitatea motivului

71 Rezultă din jurisprudență că un reclamant nu este abilitat să acționeze în interesul legii sau al instituțiilor și că el nu poate invoca, în susținerea unei acțiuni în anulare, decât critici care îi sunt proprii (Hotărârea din 30 iunie 1983, Schloh/Consiliul, 85/82, EU:C:1983:179, punctul 14). Această cerință nu poate fi însă înțeleasă în sensul că instanța Uniunii nu recunoaște admisibilitatea unei critici decât cu condiția ca aceasta să aibă legătură cu situația personală a reclamantului. În realitate, criticile reclamantului sunt admisibile dacă sunt susceptibile să întemeieze o anulare de care ar putea beneficia (a se vedea Hotărârea din 11 iulie 2007, Wils/Parlamentul, F-105/05, EU:F:2007:128, punctul 38 și jurisprudența citată).

72 Or, în speță, pretinsa discriminare a invitaților ruși din cauza cetățeniei lor sau a originii lor etnice a putut, prin ipoteză, să dăuneze și reclamantului, întrucât el se afla la originea invitării lor și a fost împiedicat să țină cu aceștia, la Parlament, reuniunea de lucru pe care o organizase.

73 De asemenea, în împrejurările din speță, reclamantul, în calitatea sa de organizator al unei reuniuni în localurile Parlamentului în care invitații ruși nu au putut intra, are un interes să invoce critica întemeiată pe faptul că aceștia au făcut obiectul unei discriminări întemeiate pe cetățenie sau pe originea etnică.

2) Cu privire la temeinicia motivului

74 În temeiul articolului 21 alineatul (1) din cartă, este interzisă discriminarea de orice fel bazată, printre altele, pe originea etnică. Conform alineatului (2) al aceluiași articol, în domeniul de aplicare al tratatelor și fără a aduce atingere dispozițiilor speciale ale acestora, orice discriminare pe motiv de cetățenie este de asemenea interzisă.

75 Întrucât reclamantul nu distinge cu claritate cele două tipuri de discriminare pe care le invocă, este necesar să se amintească faptul că, atunci când un text cu aplicabilitate generală utilizează doi termeni distincți, considerente de coerență și de securitate juridică se opun ca acestora să li se atribuie același conținut. Există *a fortiori* o asemenea situație atunci când, precum în speță, acești termeni acoperă sensuri diferite în limbajul curent (Hotărârea din 25 septembrie 2013, Marques/Comisia, F-158/12, EU:F:2013:135, punctul 28, și Hotărârea din 14 mai 2014, Cocco/Comisia, F-17/13, EU:F:2014:92, punctul 33).

76 Astfel, în timp ce cetățenia este o legătură juridică și politică ce există între un individ și un stat suveran, noțiunea de origine etnică provine din ideea că grupurile sociale împărtășesc sentimentul de apartenență la aceeași națiune sau împărtășesc o comunitate de credință religioasă, de limbă, de origine culturală și tradițională și de mediu de viață (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 iulie 2015, CHEZ Razpredelenie Bulgaria, C-83/14, EU:C:2015:480, punctul 46).

77 În ceea ce privește interdicția discriminării întemeiate pe originea etnică, reclamantul se limitează să sublinieze cetățenia rusă a invitaților săi și nu precizează că ar face parte dintr-un grup etnic specific. *A fortiori* el nu a stabilit nicidecum că decizia de a refuza accesul invitaților săi ruși în Parlament ar fi fost adoptată din cauza unei apartenențe etnice precise.

78 În consecință, reclamantul nu demonstrează îndeplinirea condițiilor de aplicare a articolului 21 alineatul (1) din cartă și nu poate astfel să pretindă că invitații săi ruși au fost discriminați din cauza unei origini etnice specifice.

79 În ceea ce privește interdicția discriminării întemeiate pe cetățenie, trebuie amintit că, în conformitate cu articolul 6 alineatul (1) al treilea paragraf TUE și cu articolul 52 alineatul (7) din cartă, explicațiile cu privire la aceasta (JO 2007, C 303, p. 17) trebuie să fie luate în considerare în vederea interpretării sale.

80 Potrivit explicațiilor cu privire la cartă, articolul 21 alineatul (2) din cartă „corespunde articolului 18 alineatul (1) [TFUE] și trebuie aplicat în conformitate cu acesta”. În plus, în temeiul articolului 52 alineatul (2) din cartă, drepturile recunoscute prin aceasta, care fac obiectul unor dispoziții prevăzute de tratate, se exercită în condițiile și cu respectarea limitelor stabilite de acestea. Rezultă că articolul 21 alineatul (2) din cartă trebuie considerat ca având aceeași întindere ca articolul 18 primul paragraf TFUE.

81 Articolul 18 primul paragraf TFUE prevede că, „în domeniul de aplicare al tratatelor și fără a aduce atingere dispozițiilor speciale pe care le prevede, se interzice orice discriminare exercitată pe motiv de cetățenie sau naționalitate”. Această dispoziție figurează în partea a doua a acestui tratat, intitulată „Nediscriminarea și cetățenia Uniunii”. Ea vizează situațiile care fac parte din domeniul de aplicare al dreptului Uniunii în care un resortisant al unui stat membru este suspus unui tratament discriminatoriu față de resortisanții altui stat membru exclusiv pe motiv de cetățenie. Prin urmare, acest articol nu are vocația de a se aplica în cazul unei eventuale diferențe de tratament între resortisanții statelor membre și cei ai statelor terțe (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 iunie 2009, Vatsouras și Koupatantze, C-22/08 și C-23/08, EU:C:2009:344, punctele 51 și 52, și Hotărârea din 7 aprilie 2011, Francesco Guarnieri & Cie, C-291/09, EU:C:2011:217, punctul 20).

82 Prin urmare, reclamantul nu se poate prevala de încălcarea, față de invitații săi ruși, a articolului 21 alineatul (2) din cartă.

83 Având în vedere cele de mai sus, este necesar să se respingă motivul întemeiat pe încălcarea articolului 21 din cartă în măsura în care refuzul de a lăsa invitații ruși să intre în Parlament ar fi afectat de o discriminare întemeiată pe originea lor etnică sau pe cetățenia lor. În orice ipoteză, în ceea ce privește caracterul pretins disproporționat al acestui refuz, care nu ar fi făcut diferența între invitații ruși în funcție de riscul pe care îl prezentau, se face trimitere la punctele 119-122 de mai jos.

c) Cu privire la motivul întemeiat, pe de o parte, pe încălcarea articolului 21 alineatul (1) din cartă, în măsura în care refuzul de a lăsa invitații ruși să intre în Parlament ar fi afectat de o discriminare întemeiată pe opiniile lor politice și, pe de altă parte, pe încălcarea principiului general al egalității

84 În replică, reclamantul afirmă că refuzul de a-i lăsa pe invitații săi ruși să intre în Parlament ar fi constituit un tratament discriminatoriu întemeiat pe opiniile lor politice. El expune de asemenea că, „în definitiv, […] interdicția de acces trebuie să fie în orice caz apreciată din perspectiva principiului general al egalității”. Astfel, din cauza acestui refuz, invitații ruși ar fi fost tratați diferit față de alți vizitatori și invitați ai Parlamentului.

85 Parlamentul contestă admisibilitatea acestor critici pentru motivul că ar fi vorba despre motive invocate pentru prima dată – și tardiv – în replică. În plus, critica întemeiată pe încălcarea principiului general al egalității ar fi ambiguu și dificil de înțeles.

86 Reclamantul susține însă că a luat cunoștință de temeiul politic al discriminării al cărei obiect au fost invitații săi ruși abia la lectura memoriului în apărare depus în cauza Petrov și alții/Parlamentul (T-452/15).

87 În temeiul articolului 84 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, pe parcursul procesului, invocarea de motive noi este interzisă, cu excepția cazului în care acestea se bazează pe elemente de fapt și de drept care au apărut în cursul procedurii. Cu toate acestea, un motiv care constituie dezvoltarea unui motiv enunțat anterior, explicit sau implicit, în cererea introductivă și care prezintă o legătură strânsă cu acesta trebuie declarat admisibil. Pentru a putea fi privit ca o dezvoltare a unui motiv sau a unei critici enunțate anterior, un nou argument trebuie să prezinte o legătură suficient de strânsă cu motivele sau cu criticile expuse inițial în cererea introductivă, pentru a putea fi considerat că rezultă din evoluția normală a dezbaterii în cadrul unei proceduri contencioase (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 noiembrie 2011, Groupe Gascogne/Comisia, T-72/06, nepublicată, EU:T:2011:671, punctele 23 și 27).

88 În primul rând, în ceea ce privește interdicția oricărei discriminări întemeiate pe opiniile politice, această interdicție figurează la articolul 21 alineatul (1) din cartă, pe care reclamantul l-a invocat în cadrul motivului său întemeiat, în cererea introductivă, pe „încălcarea tratatelor”. Cu toate acestea, în

această cerere introductivă, reclamantul și-a limitat argumentația întemeiată pe această dispoziție la o pretinsă încălcare a interdicției oricărei discriminări întemeiate pe originea etnică. În plus, el a invocat o discriminare întemeiată pe cetățenie, bazându-se pe articolul 21 alineatul (2) din cartă. La niciun moment el nu a evocat, în actul său de sesizare a instanței, o încălcare a interdicției discriminării întemeiate pe opiniile politice ale invitaților săi ruși.

89 Faptul că reclamantul nu a invocat, în cererea introductivă, o asemenea discriminare prezintă în speță o semnificație particulară. Astfel, refuzul de a lăsa invitații ruși să intre în Parlament nu poate fi izolat de contextul său. În special, reiese din dosar că, la introducerea acțiunii, reclamantul se afla în posesia e-mailului serviciului de presă prin care Parlamentul refuzase să pună la dispoziția sa echipamentele necesare conferinței de presă prevăzute tot la 16 iunie 2015. Or, acest refuz se întemeiază pe două motive. *Primo*, e-mailul serviciului de presă amintește restricțiile de acces impuse de instituție, pe de o parte, diplomaților ruși și, pe de altă parte, politicienilor ruși, și anume, mai precis, membrilor Gosudarstvennaya Duma Federal'nogo Sobrania Rossiskoï Federatsii (Duma de Stat a Adunării Federale a Federației Ruse) și ai Soviet Federatsii Federal'nogo Sobrania Rossiskoï Federatsii (Consiliul Federației Adunării Federale a Federației Ruse), astfel cum rezultă din răspunsurile Parlamentului la măsurile de organizare a procedurii menționate la punctul 13 de mai sus. *Secundo*, același e-mail menționează riscul ca prezența domnilor Petrov și Biryukov să perturbe activitățile instituției. În plus, refuzul în litigiu avea ca obiect să interzică invitaților ruși să intre în clădirile Parlamentului, instanță politică, pentru a participa, la invitația reclamantului, acționând în calitatea sa de deputat, la o reuniune pe o temă politică, și anume „cooperarea europeană". Apoi, domnii Petrov și Biryukov sunt învestiți cu responsabilități importante în cadrul partidului politic rusesc Rodina, iar domnul Sotnichenko este prezentat ca profesor universitar de relații internaționale. Mai mult, reuniunea în discuție se dorea o prelungire a unui forum politic, și anume „Forumul național rusesc", la care cele trei persoane menționate mai sus participaseră și pe care Parlamentul tocmai îl criticase în rezoluția din 10 iunie 2015. În sfârșit, în ședință, reclamantul a confirmat că manifestațiile din 16 iunie 2015 la care fuseseră invitate persoanele interesate aveau ca obiect să le permită să își expună opinia politică cu privire la „cooperarea europeană" pentru, pe de o parte, a aduce o clarificare cu privire la forumul intitulat „Forumul național rusesc", opusă celei din rezoluția din 10 iunie 2015, și, pe de altă parte, pentru a continua lucrările care fuseseră începute acolo. În aceste condiții, un reclamant familiarizat cu politica și normal diligent trebuia să fie atent la contextul politic care înconjura refuzul de acces în litigiu.

90 În plus, dintr-un punct de vedere procedural, reclamantul nu poate invoca faptul că ar fi descoperit temeiul politic al discriminării al cărei obiect au fost invitații săi ruși la lectura memoriului în apărare depus în cauza Petrov și alții/Parlamentul (T-452/15).

91 În această privință, trebuie amintit că fiecare cauză introdusă în fața Tribunalului dispune de propriul dosar, care conține printre altele înscrisurile și mijloacele de probă, precum și actele de procedură depuse de părțile în cauza respectivă și că fiecare dintre aceste dosare este pe deplin autonom. Acest lucru este ilustrat de punctul 25 din Dispozițiile practice de punere în aplicare a Regulamentului de procedură, potrivit căruia „[u]n act de procedură și anexele sale depuse într-o cauză, atașate la dosarul acesteia din urmă, nu se pot folosi în vederea soluționării unei alte cauze" (a se vedea prin analogie Ordonanța din 15 octombrie 2009, Hangzhou Duralamp Electronics/Consiliul, T-459/07, EU:T:2009:403, punctul 12, și Hotărârea din 18 noiembrie 2015, Einhell Germany și alții/Comisia, T-73/12, EU:T:2015:865, punctul 36).

92 Este adevărat că, potrivit unei jurisprudențe constante, în afara unor cazuri excepționale în care divulgarea unui document ar putea aduce atingere bunei administrări a justiției, părțile la o procedură sunt libere să divulge propriile memorii unui terț față de procedura respectivă. În același sens, o parte la o procedură ar putea, cu aceeași rezervă, să consimtă ca un memoriu pe care l-a prezentat în cadrul acelei proceduri să fie utilizat de o altă parte la aceasta în cadrul altei proceduri (Ordonanța din

15 octombrie 2009, Hangzhou Duralamp Electronics/Consiliul, T-459/07, EU:T:2009:403, punctul 14, și Hotărârea din 18 noiembrie 2015, Einhell Germany și alții/Comisia, T-73/12, EU:T:2015:865, punctul 38).

93 În speță însă, nu s-a dovedit că reclamantul a solicitat Parlamentului autorizația de a utiliza în cadrul prezentei cauze memoriul în apărare pe care Parlamentul l-a depus în cauza T-452/15.

94 De asemenea, este necesar să se constate că invocarea, în replică, a unei încălcări a interdicției discriminării întemeiate pe opiniile politice ale invitaților ruși nu este o dezvoltare a unui motiv care figurează în cererea introductivă care rezultă din evoluția normală a dezbaterii în cadrul unei proceduri contencioase, ci un motiv nou. În consecință, acest motiv trebuie considerat inadmisibil, întrucât nu se bazează pe elemente de fapt și de drept care au apărut în cursul procedurii.

95 În al doilea rând, în ceea ce privește argumentul întemeiat, tot în replică, pe încălcarea principiului general al egalității, Parlamentul consideră că acesta este dificil de înțeles, întrucât pune în discuție tratamentul aplicat „reclamanților” în raport cu acela rezervat celorlalți vizitatori și invitați ai Parlamentului, în condițiile în care, în calitatea sa de deputat, reclamantul nu se află într-o situație comparabilă cu aceștia. Această referire la „reclamanți” este însă evident o greșeală de redactare. Parlamentul nu se mai află, de altfel, în eroare în continuarea înscrisurilor sale.

96 În ceea ce privește, pe de altă parte, caracterul pretins tardiv al argumentului întemeiat pe încălcarea principiului general al egalității, trebuie observat că, în cadrul motivului consacrat unui abuz de putere, reclamantul a susținut, printre altele, în cererea introductivă că deciziile atacate erau „totalmente arbitrar[e] și diametral opus[e] interdicției discriminării din dreptul primar”. Această afirmație se referea însă la „motivele expuse mai sus”, adică la dezvoltările consacrate pretinselor discriminări întemeiate pe cetățenie sau pe originea etnică. Reclamantul nu a invocat, ca atare, la niciun moment, la introducerea acțiunii sale, încălcarea principiului general al egalității față de tratamentul acordat tuturor celorlalți vizitatori și invitați ai Parlamentului.

97 Prin urmare, deși reclamantul a încercat să extindă, în replică, întinderea motivului întemeiat pe încălcarea interdicției oricărei discriminări întemeiate pe cetățenie sau pe originea etnică a invitaților săi ruși, invocând de manieră generică principiul general al egalității față de tratamentul acordat celorlalți vizitatori și invitați ai Parlamentului, motivul întemeiat pe încălcarea principiului menționat trebuie să fie privit ca fiind un motiv nou care nu rezultă din evoluția normală a dezbaterilor contencioase. În această măsură și având în vedere că nu se întemeiază pe elemente de drept și de fapt care să fi apărut în cursul procedurii, acest motiv trebuie să fie considerat de asemenea inadmisibil.

98 Trebuie adăugat că articolul 21 din cartă, care servește drept temei pentru motivul întemeiat pe interdicția discriminării întemeiate pe cetățenie sau pe originea etnică, este o expresie specifică a principiului egalității de tratament (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 aprilie 2015, Léger, C-528/13, EU:C:2015:288, punctul 48) și că atât acest principiu, cât și interdicția oricărei discriminări sunt două expresii ale aceluiași principiu general de drept, care interzice, pe de o parte, tratarea în mod diferit a unor situații similare și, pe de altă parte, tratarea în mod similar a unor situații diferite, cu excepția cazului în care motive obiective justifică un asemenea tratament [Hotărârea din 27 ianuarie 2005, Europe Chemi-Con (Deutschland)/Consiliul, C-422/02 P, EU:C:2005:56, punctul 33].

99 De asemenea, în măsura în care, având în vedere această jurisprudență, invocarea, în replică, a principiului general al egalității ar trebui privită ca fiind expresia, sub o altă terminologie, a motivului din cererea introductivă întemeiat pe interdicția oricărei discriminări întemeiate pe cetățenie sau pe originea etnică, critica în discuție ar trebui respinsă ca neîntemeiată pentru motivele expuse deja la punctul 74 și următoarele de mai sus.

100 În orice caz, motivul întemeiat, pe de o parte, pe încălcarea articolului 21 alineatul (1) din cartă, întrucât refuzul de a-i lăsa pe invitații ruși ai reclamantului să intre în localurile Parlamentului ar fi afectat de o discriminare întemeiată pe opiniile lor politice și, pe de altă parte, pe încălcarea principiului general al egalității, este lipsit de temei, întrucât din cuprinsul punctelor 108-122 de mai jos rezultă că deciziile atacate se întemeiază pe un motiv obiectiv și rezonabil, aflat în raport cu un scop admisibil din punct de vedere legal, și sunt proporționale scopului urmărit.

4. Cu privire la motivul îndreptat împotriva celor două decizii atacate și întemeiat pe un abuz de putere

101 Reclamantul susține că deciziile atacate sunt afectate de un abuz de putere, critică contestată de Parlament.

102 Potrivit unei jurisprudențe constante, noțiunea de abuz de putere are un conținut precis care se referă la exercitarea de către o autoritate administrativă a competenței sale într-un alt scop decât cel în vederea căruia i-a fost conferită. O decizie reprezintă un abuz de putere numai dacă rezultă din indicii obiective, pertinente și concordante că a fost adoptată în scopul de a atinge alte obiective decât cele declarate. În această privință, nu este suficient să se invoce anumite fapte în susținerea unor afirmații, ci trebuie să se furnizeze indicii precise, obiective și concordante de natură să susțină veridicitatea lor sau cel puțin verosimilitatea lor. În caz contrar, exactitatea materială a afirmațiilor instituției vizate nu poate fi repusă în discuție. Astfel, aprecierea globală a indiciilor unui abuz de putere nu se poate baza pe simple susțineri ori pe indicii insuficient de precise sau care nu sunt nici obiective, nici pertinente (a se vedea Ordonanța din 19 decembrie 2013, da Silva Tenreiro/Comisia, T-32/13 P, EU:T:2013:721, punctele 31-33 și jurisprudența citată).

103 În primul rând, reclamantul arată că, „pentru motivele expuse mai sus”, deciziile atacate sunt afectate de un abuz de putere, întrucât ele sunt „totalmente arbitrar[e] și diametral opus[e] interdicției discriminării”.

104 Cu toate acestea, în măsura în care reclamantul se întemeiază pe pretinse neregularități denunțate în motivele întemeiate pe „încălcarea tratatelor”, trebuie amintit că, întrucât acestea au fost respinse mai sus, această trimitere nu poate fi admisă.

105 În al doilea rând, reclamantul admite că securitatea și buna funcționare a Parlamentului constituie scopuri admisibile din punct de vedere legal, susceptibile să justifice deciziile atacate. În schimb, el contestă că acestea au fost obiectivele efectiv urmărite prin deciziile atacate.

106 Reclamantul pretinde, astfel, că invitații săi ruși nu constituiau un pericol pentru securitatea și pentru buna funcționare a Parlamentului. Deși acesta este un loc de dezbateri politice, scopul refuzului de a-i lăsa să intre în Parlament ar fi fost în realitate de a-i ține la distanță din cauza convingerilor lor politice și a apartenenței lor partizane, care nu erau pe placul majorității adunării.

107 Trebuie arătat că, prin intermediul acestui argument, reclamantul înțelege să deducă dovada unui abuz de putere din inexactitatea motivelor care justifică deciziile atacate.

108 În această privință, trebuie arătat că din cuprinsul punctului 89 de mai sus reiese că, deși invitații ruși ai reclamantului nu au fost membri ai Dumei de Stat a Adunării Federale a Federației Ruse sau ai Consiliului Federației Adunării Federale a Federației Ruse, deciziile atacate erau motivate prin faptul că prezența acestora în cadrul Parlamentului putea să dăuneze ordinii și securității instituției, precum și bunei sale funcționări în contextul general al evenimentelor aflate la originea restricțiilor de acces respective.

109 Mai precis, Parlamentul a subliniat, în lumina rezoluției din 10 iunie 2015, contextul particular al relațiilor politice dintre Federația Rusă și Uniune la momentul faptelor. El a făcut astfel referire la situația din Ucraina și la publicarea de către Federația Rusă a unei liste negre cuprinzând numele unor actuali și foști deputați ai Parlamentului și ale unor funcționari ai Uniunii care l-au condus la decizia de a restrânge accesul politicienilor și al diplomaților ruși în infrastructurile sale.

110 În lumina contextului particular ce caracteriza la acea dată relațiile dintre Federația Rusă și Uniune, pe de o parte, și având în vedere intensificarea, potrivit Parlamentului, a relațiilor dintre partidele europene calificate drept populiste și forțe rusești descrise drept naționaliste, pe de altă parte, Parlamentul a subliniat că domnii Petrov, Biryukov și Sotnichenko participaseră la forumul intitulat „Forumul național rusesc”, care fusese recent foarte sever condamnat de adunare. Parlamentul a subliniat totodată că domnii Petrov și Biryukov erau membri activi ai unui partid rusesc considerat ca fiind naționalist. El a adăugat că domnii Petrov, Biryukov și Sotnichenko erau în definitiv protagoniști invitați, pe de o parte, să exprime, în incinta instituției, un punct de vedere diferit de cel din rezoluția din 10 iunie 2015 cu privire la forumul intitulat „Forumul național rusesc” și, pe de altă parte, să continue acolo lucrările care fuseseră începute cu ocazia acestui forum, ceea ce reclamantul a confirmat în ședință (a se vedea punctul 89 de mai sus).

111 Reclamantul arată însă că „dreptul de stăpân al casei” al președintelui Parlamentului, invocat de Parlament, nu poate fi utilizat pentru împiedicarea reuniunilor al căror subiect contrariază majoritatea, întrucât parlamentele sunt tocmai locuri de dezbateri politice.

112 Cu toate acestea, articolul 22 din Regulamentul de procedură al Parlamentului conferă președintelui instituției competența necesară pentru asigurarea securității generale în localurile Parlamentului, pentru prevenirea și pentru încetarea oricărei perturbări a bunei desfășurări a activităților parlamentare, precum și pentru protejarea demnității instituției. În plus, Parlamentul susține în mod întemeiat că el nu este ținut să favorizeze în localurile sale activitățile politice ale unui partid dintr-o țară terță. Prin urmare, Parlamentul nu este obligat să primească membri sau simpatizanți ai unui astfel de partid pentru ca ei să se poată exprima în localurile sale. Mai general, din articolul 14 TUE reiese că dreptul de a lua parte la funcțiile legislativă, bugetară, de control politic și consultativă în clădirile Parlamentului este rezervat reprezentanților cetățenilor Uniunii aleși prin vot universal, direct, liber și secret, în timp ce dispoziții speciale, precum articolul 15 alineatul (6) litera (d) TUE și articolul 230 primul paragraf TFUE, au garantat, în mod specific, un drept de a fi ascultați în clădirile Parlamentului președintelui Consiliului European și Comisiei Europene. Mai mult, deși articolul 115 din Regulamentul de procedură al Parlamentului prevede că dezbaterile sunt publice și că reuniunile comisiilor sunt și ele în mod normal publice, articolul 157 din regulamentul menționat precizează că publicul admis în tribune trebuie să rămână așezat și să păstreze liniștea. De asemenea, economia tratatelor și a textelor adoptate pentru punerea în aplicare a acestora, precum și necesitatea garantării liberei exercitări a puterilor conferite Parlamentului au drept consecință că acesta nu este un loc în care orice public ar avea de plin drept posibilitatea de a se exprima.

113 Reclamantul mai susține și că invitaților săi ruși le fuseseră eliberate titluri de acces, lăsându-l astfel să creadă că, în lipsa unei conferințe de presă, reuniunea de lucru ar fi putut avea loc în localurile instituției cu participarea lor. Eliberarea acestor titluri ar demonstra că ei nu prezentau un risc particular, în timp ce revirimentul de atitudine al Parlamentului ar scoate în evidență caracterul șicanator al deciziilor atacate și complicarea inutilă a activității sale de deputat care decurge din acestea.

114 Cu toate acestea, deși este exact că Parlamentul a confirmat primirea cererii de acreditare pentru reuniunea de lucru prin e-mailul DG Securitate din 9 iunie 2015 și că acest e-mail avea un număr de referință care permitea să se retragă titlurile de acces destinate invitaților ruși ai reclamantului, trebuie amintit că acest e-mail provenea de la DG Securitate, în timp ce decizia de refuzare a accesului invitaților ruși ai reclamantului în clădiri se întemeia pe o apreciere a contextului politic, care depășea competențele serviciilor administrative ale Parlamentului și aparținea doar autorităților politice ale

instituției. Mai mult, e-mailul DG Securitate din 9 iunie 2015 cuprindea o anexă care preciza că organizatorul evenimentului nu era scutit de procedura uzuală de autorizare în vigoare în cadrul instituției. Astfel, aparenta contradicție care decurge din eliberarea unui număr de referință care permitea retragerea titlurilor de acces și din refuzul de a lăsa în cele din urmă invitații ruși ai reclamantului să intre în Parlament se explică prin rolul diferit atribuit serviciilor administrative și autorităților politice. În consecință, nu se poate susține că Parlamentul ar fi lăsat să se creadă, dintr-un pur spirit de șicană, că reuniunea în litigiu ar fi putut să se țină în infrastructurile sale.

115 Având în vedere ceea ce precedă, din moment ce adoptarea unor măsuri, precum refuzul de a lăsa anumite persoane să intre în Parlament pentru a preveni orice perturbare a lucrărilor sale, presupune o evaluare prospectivă a riscurilor prin raportare la datele disponibile care implică în mod necesar o marjă de incertitudine, nu reiese că obiectivul de asigurare a securității și a bunei funcționări a Parlamentului nu s-a aflat într-un raport rezonabil cu motivele invocate de acesta.

116 În sfârșit, reclamantul pretinde că identifică un indiciu al abuzului de putere în faptul că refuzul de acces în Parlament depășea, în orice ipoteză, ceea ce era necesar. El arată astfel că președintele Parlamentului are la dispoziția sa un serviciu de securitate capabil să îngrădească orice forme de provocare. În plus, faptul că refuzul de acces în Parlament s-a aplicat tuturor resortisanților ruși invitați, în condițiile în care, potrivit e-mailului serviciului de presă, numai domnii Petrov și Biryukov prezentau un risc pentru securitatea și pentru buna funcționare a instituției, ar demonstra că acest refuz constituia un fel de „sancțiune colectivă”.

117 Trebuie amintit însă că reclamantul nici nu a demonstrat, nici măcar nu a pretins că orice persoană ar dispune de un acces necondiționat în clădirile Parlamentului în scopuri de propagandă politică sau pentru a discuta orientările politice ale adunării. Dimpotrivă, astfel cum s-a arătat la punctul 112 de mai sus, Parlamentul a expus, fără să fie contrazis, că dreptul Uniunii nu conferă publicului de plin drept posibilitatea de a intra în clădirile sale și de a le utiliza pentru a-și manifesta acolo opiniile.

118 În aceste condiții, împrejurarea că președintele Parlamentului a împiedicat invitații ruși ai reclamantului să intre în localurile instituției pentru a se exprima acolo cu ocazia unei reuniuni politice în loc să conteze mai degrabă pe capacitatea de intervenție a serviciilor de securitate nu poate fi considerată, în contextul internațional amintit la punctele 109 și 110 de mai sus, un indiciu al unui abuz de putere. Aceasta este situația cu atât mai mult cu cât Parlamentul a confirmat, în ședință, că, întrucât refuzul de acces în litigiu era legat de contextul în discuție, el nu avea decât un caracter temporar.

119 Reclamantul nu se poate prevala nici de faptul că refuzul de acces a privit „ansamblul grupului de vizitatori ruși”, cu alte cuvinte și pe doamnele E. N. și P. E., pentru a demonstra că acest refuz constituia în fapt o sancțiune colectivă și disproporționată. Astfel, refuzul de a lăsa aceste două persoane să intre în Parlament se explică prin faptul că ele erau însoțitoare, una în calitate de soție a domnului Biryukov, iar cealaltă în calitate de interpret, astfel cum reiese din dezbaterile din ședință.

120 În sfârșit, reclamantul contestă, tot fără temei, caracterul colectiv al refuzului de a-i lăsa pe invitații săi ruși să intre în Parlament întemeindu-se pe faptul că reiese *a contrario* din e-mailul serviciului de presă că, pentru Parlament în sine, domnul Sotnichenko nu constituia un risc particular.

121 Nu se poate însă deduce un argument din împrejurarea că, în e-mailul serviciului de presă prin care se refuză să se pună o sală la dispoziția reclamantului pentru a-și organiza conferința de presă, Parlamentul a considerat că prezența domnilor Petrov și Biryukov constituia un risc pentru buna funcționare a instituției fără să se evoce cazul domnului Sotnichenko. Astfel, din e-mailul adresat la 3 iunie 2015 de asistentul reclamantului serviciului de presă al Parlamentului în legătură cu organizarea acestei conferințe reiese că persoana respectivă nu trebuia să participe la aceasta.

122 În plus, Parlamentul a expus că domnul Sotnichenko participase la forumul intitulat „Forumul național rusesc”, la fel ca domnii Petrov și Biryukov, ceea ce nu este contestat, și că tocmai această participare justificase ca accesul în clădirile instituției pentru a lua parte la reuniunea de lucru să îi fie și lui refuzat în contextul descris la punctele 109 și 110 de mai sus.

123 Reiese din tot ceea ce precedă că reclamantul nu furnizează indicii suficient de precise, obiective și concordante care să conducă la concluzia că securitatea și buna funcționare a Parlamentului nu ar fi fost obiectivul efectiv urmărit de președintele său atunci când acesta a adoptat deciziile atacate. Prin urmare, motivul întemeiat pe un abuz de putere trebuie să fie respins.

124 Întrucât niciunul dintre motive nu este întemeiat, acțiunea trebuie respinsă în totalitate.

IV. Cu privire la cheltuielile de judecată

125 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

126 Întrucât reclamantul a căzut în pretenții, iar Parlamentul a solicitat obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată, se impune obligarea sa la plata tuturor cheltuielilor de judecată, inclusiv cele aferente procedurii în fața Curții.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a patra)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Domnul Udo Voigt suportă, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Parlamentul European, inclusiv cele aferente procedurii în fața Curții.

Kanninen Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín Reine

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 20 noiembrie 2017.

Semnături